SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:441

av Johanna Rantsi (M)

En ansvarsfull hantering av vildsvinsstammen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av en nationell handlingsplan för att minska skador och trafikolyckor orsakade av vildsvin, stärka incitamenten för jakt och underlätta hanteringen av vildsvin i tätbebyggda områden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vildsvinen står för en betydande del av viltolyckorna i trafiken i Sverige. Under senare år har antalet trafikolyckor med vildsvin ökat kraftigt och ligger fortsatt på höga nivåer. Enligt Naturvårdsverket rapporterades över 9 200 trafikolyckor med vildsvin under 2024, vilket var en ökning med drygt 55 procent jämfört med föregående år. Även under 2025 låg antalet olyckor på en mycket hög nivå, med omkring 10 000 rapporterade vildsvinsolyckor.

I augusti 2026 presenterade Naturvårdsverket en ny vetenskapligt baserad metod för att uppskatta vildsvinsstammens storlek. Beräkningarna visar att det under jaktåret 2024/2025 fanns omkring 318 000 vildsvin i Sverige efter jakt och annan dödlighet. Före denna dödlighet uppskattades populationen till omkring 570 000 djur.

Naturvårdsverket konstaterar också att vildsvinsstammen åter har ökat efter att jakttrycket minskat.

Vildsvin är djur som ibland kommer mycket nära bebyggelse och oss människor. Inte sällan rapporteras det om hur de bökar sönder trädgårdar, fotbollsplaner, parker och andra grönytor. Det förekommer också att människor känner oro över att låta sina barn vistas utomhus när vildsvin regelbundet rör sig i bostadsområden.

Ett tydligt exempel finns i Mölndals kommun, där vildsvin under flera år orsakat problem i bland annat Balltorp och Kållered. Redan 2019 överlämnade boende i Balltorp en namninsamling med omkring 400 underskrifter till kommunen med anledning av problemen. Trots olika insatser har vildsvinen fortsatt att vara en fråga för såväl boende som fastighetsägare och kommunen.

Problemen handlar inte enbart om skador på trädgårdar och grönytor, utan även om trafiksäkerhet. Under 2025 rapporterades 83 påkörda vildsvin i Mölndals kommun. Det visar att frågan också har en tydlig lokal trafiksäkerhetsdimension.

Mölndals stad har beskrivit hur vildsvinen söker sig allt närmare människors boendemiljöer och hur det krävs samverkan mellan kommun, markägare och jakträttsinnehavare för att hantera problemen. Samtidigt är ansvarsfördelningen komplex eftersom kommunen inte har rådighet över all mark där vildsvinen rör sig.

Vildsvinsstammen behöver hanteras på ett långsiktigt, ansvarsfullt och lokalt anpassat sätt. Det bör därför övervägas hur incitamenten för jakt kan stärkas och hur samverkan mellan kommuner, markägare, jägare och berörda myndigheter kan förbättras. Det finns också anledning att se över om dagens regelverk och ansvarsfördelning ger tillräckliga förutsättningar för att snabbt och effektivt hantera återkommande problem med vildsvin i närheten av tätbebyggda områden.

En nationell handlingsplan bör kunna bidra till en mer effektiv vildsvinsförvaltning med målet att minska trafikolyckor, begränsa skador på egendom och jordbruksmark samt skapa tryggare boendemiljöer. Arbetet bör samtidigt bygga på en långsiktigt hållbar och etiskt ansvarsfull jakt och förvaltning.

Johanna Rantsi (M)